

**Osoby s těžkým sluchovým postižením,
specifika logopedické intervence.**

Typy sluchových vad

Periferní nedoslýchavost:

Převodní vada (conductiva)

Percepční vada (perceptiva)

Smíšená vada (mixta)

Centrální nedoslýchavost:

Stupně sluchových vad

- **lehká sluchová porucha (26 – 40 dB),**
 - **střední sluchová porucha (41 – 55 dB),**
 - **středně těžká sluchová porucha (56 – 70 dB),**
 - **těžká sluchová porucha (71 – 91 dB),**
 - **úplná ztráta sluchu.**
-
- **nedoslýchavost – lehká / střední / těžká hluchota – praktická / úplná,**
 - **ohluchlost.**

Řeč osob se sluchovým postižením

Ontogeneze orální řeči u SP

- mezi nejdůležitější determinující faktory patří:
 - **stupeň** sluchového postižení,
 - **věk a dosažené stádium vývoje řeči**, kdy sluchové postižení vzniklo – **PRELINGVÁLNĚ / POSTLINGVÁLNĚ SP POSTIŽENÝ**,
 - **exogenní sociální faktory**,
 - **včasná diagnostika**, později **kvalita rehabilitační péče**.

Foneticko-fonologická rovina

- **nejvíce** nápadná,
- výslovnost je narušená, **namáhavá**,
- **prodloužená artikulační doba**,

- **audiogenní dysfonie**

Artikulace:

- velmi nápadná, narušená, namáhavá a nepřirozená,
- **audiogenní dyslalie**
- **kopholalie**

Lexikálně-sémantická rovina

- z kvalitativního i kvantitativního redukována,
- rozvoj slovní zásoby na orálním základě je pro prelingválně SP děti nesmírně obtížná a málo efektivní činnost,
- výstavba pojmů probíhá zdlouhavěji,
- SP děti chápou význam slov názorně.

Morfologicko-syntaktická rovina

- SP dítě nesprávně **skloňuje**, **časuje**, nevhodné **koncovky**, nesprávný **slovosled**,
- **zkratkovité vyjadřování**,
- **dysgramatismy, agramatismy;**

- **interferenční chyby.**

Pragmatická rovina

- odlišnost,
- nápadnost v užívání ZJ.

Hlas osob se sluchovým postižením

- ohmatáváním **vibrací**,
 - **motivace** k užívání hlasu,
 - různé **pomůcky**,
 - mluvení **do ucha nebo do dlaně**,
 - PC programy, **fonátor**.
-
- **aktivní a vědomé** užívání hlasu,
 - **citoslovce**, jednoduchá slova,
 - **vhodné situace**, které se denně opakují.

Osoby s KI

- musí se naučit **vnímat okolní zvuky**,
- **úspěch rehabilitační práce** po kochleární implantaci závisí na několika základních faktorech:
 - věk dítěte,
 - doba vzniku sluchové vady,
 - přidružené problémy,
 - inteligence dítěte.

Práce logopedky/logopeda po kochleární implantaci

Dítě se musí naučit:

- **uvědomovat** si vlastní hlasový projev,
- postupně se učí **rozlišovat**,
- **rozvíjet** slovní zásobu.

Předpoklady pro úspěšnou sluchovou výchovu

- kvalitní **sluchadlo** (popř. KI),
- **vyšetření** sluchu,
- **diagnóza** dítěte,
- motivace a spolupráce **rodiny**.

Sluchová cvičení dle obtížnosti

- 1. detekce**
- 2. diskriminace**
- 3. diferenciac**
- 4. identifikace**
- 5. porozumění**